

dik a fatörzs mentén a földre s ott megtalálja fészket. Végül megjegyzi, hogy szőrözött rovarok teljes gyűjteményében szükséges, teljesen ép példányok mellet kevésbé és erősen kopott példányokat is tartani, az összehasonlítás kedvéért.

A lepkék nemzőszerveiről értekezett Jordan K. a londoni entomologiai társulatban. A systematikusok régtől fogva e mai napig azt állították, hogy minden fajnak nemzőszervei változatlanok és mindig egyformák, úgy hogy alakok, melyek ebben a tekintetben eltérnek, külön fajoknak tekintendők. Szerző azonban tíz évi kutatás folyamán azt tapasztalta, hogy a penis alakjában igenis fordulnak elő eltérések és hogy ez a variabilitás független más szervekétől, pl. a szárnyakétól. Külsőleg egészen eltérő egyedek rendes nemzőszervekkel bírnak és viszont e tekintetben eltérők rendes habitusúak. Szerző azt is tapasztalta, hogy a nemzőszervek geographiai variabilitása a szárnyakéval együtt jár. A variabilitás lehet tehát geographiai és nem geographiai, vagyis lehet individualis vagy fajta jelleg. A horodimorph fajoknál pl. a *Papilio Xuthus* nemzőszervei csekély mértékben bár, de többnyire határozottan eltérnek a nyári ivadékétól. Ez bizonyára legjobb bizonyítéka annak, hogy a nemzőszervek nem tekintendők biztos faji jellemnek. A jelenségnek magyarázatát nem adhatjuk. Ezen megfigyelés folytán mindenesetre megszűnik a jogosultsága néhány oly fajnak, melyek csupán a penis különbözősége folytán állítottak fel. A bogarakra nézve már régen kimutatta Born, hogy a penis alakja nem megbízható faji jellem.

Rovarfogás automobilon. Erre a célra Normand K. francia rovarász az automobil elülső védőablakát kerettel helyesítette, melyhez lepkéhálót erősített. Kivált alkonyatkor való menetek alkalmával a háló csakhamar megtelik mindenféle rovarral, s egy óra lefolyása alatt többet lehet fogni, mint a mennyit egy nap alatt ki lehet praeparálni. Az összes bogárcsaládok képviselve vannak, különösen a Staphylinidák, Clavicorniak és Aphodidák.

A keresztespók mint időjós az év kellemesebb szakában felér egy légsúlymérővel. Ha a ház valamely zugában a keresztespók hálóját észre vesszük, gondoskodjunk, hogy ne zavarják. A keresztespók nagyon kedveli a napsugarat és szép időt. Ilyenkor mindig kerek hálójának középpontján tartozkodik, lesvén zsákmányát, mely legyekből s egyéb apróbb rovarokból áll. Minél szűkebbek a kifeszített háló szemei, mennél nagyobb fáradságot és gondot fordított tehát a pók annak elkészítésére, annál tartósabb szép időre

számíthatunk. Hogyha hálójának zsákszerű zugába — végső menedékhelyére — visszavonul, biztosra vehetjük, hogy a következő napon eső és szél várható. Ha rövidebb időre visszatér a háló közepére s amúgy felületesen javítgatja a hálót, melyet eső és szél meg rongált, azután pedig ismét visszavonul, akkor változó marad az időjárás. Ha újra tartós jó időre van kilátás, akkor a pók fáradhatatlan szorgalommal kezdi alaposan kijavítani hálójának hézagait s e célra olykor annak egész részleteit szétszedi, a melyeken már a javítás nem segített volna. Hogyha a pók ily nagy munkát fordít hálójának jókarba helyezésére, akkor kétségtelen, hogy a következő napon szép idő lesz.

Irodalom.

Reitter, Edm., Sechzehn neue Coleopteren aus der palaearktischen Fauna. (Wiener Entom. Zeitg. XXIV, 1905, p. 241—251.)

Palaearktikus új fajok és fajváltozatoknak a leírása, melyek között hazánk faunaterületéről valók is vannak. Mindenekelőtt egy Sátoristyén Baranya-megyében gyűjtött Mycetophagida részére szerző új nemet és fajt állít fel, ezt *Satorystia Meschniggi*-nek nevezi. Itt meg kell említeni, hogy szerző Sátoristye helyett Satorystie-t ír, ennél fogva helytelen az új nem neve is, azt **Sátoristyea**-nak kell nevezni¹). Az *Onthophagus ovatus* új fajváltozata (var. *grossepunctatus*) Ragusa-ból való, egy boszniai ormányos bogár (*Polydrusus impar* var. *vraniensis*) pedig a Prator melletti Vranica planina-ról származik. Egy másik új ormányos bogár Horvátországból való, ez a *Foucartia Burghauseri*. Csiki Ernő.

Formánék, R., Eine neue Art der Rüssler-Gattung *Ptochus* aus Dalmatien. (Wiener Entom. Zeitg. XXIV, 1905, p. 261—262.)

Ptochus minimus nevű új faj részletes leírása. Ezt Spalato környékén Dr. Karaman Ede fedezte fel. Csiki Ernő.

¹ Nomen generis recte **Sátoristyea** scribendum, nomen enim loci inventionis Satoristye (non Satorystie) est.